

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W SZCZECINIE

SYTUACJA OSÓB MŁODYCH NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM W 2017 ROKU

OPRACOWANIE:

Wydział Badań i Analiz
Biuro Statystyki Publicznej

Szczecin 2018 r.

Wstęp	3
1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej	4
2. Aktywność ekonomiczna ludności według wyników BAEL GUS	5
3. Bezrobocie rejestrowane osób do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w Polsce	8
4. Bezrobocie rejestrowane osób do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim	9
5. Bilans osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim	10
6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim	12
7. Struktura osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim	13
8. Struktura zawodowa bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim .	16
9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki w województwie zachodniopomorskim	18
Podsumowanie	21

Wstęp

Osoby bezrobotne do 30 roku życia w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mają status osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z grupy tej wyodrębnione są dodatkowo licznie reprezentowane w statystykach rynku pracy osoby bezrobotne do 25 roku życia. Trudna sytuacja osób młodych przed wejściem czy funkcjonowaniem na rynku pracy wymaga zastosowania dodatkowych instrumentów wspierających ich rozwój, konkurencyjność i aktywizację zawodową. Wraz z ostatnią nowelizacją ustawy poszerzono wachlarz instrumentów skierowanych do osób młodych. Obok popularnych form jakimi niezmiennie są szkolenia i staże, osoby do 30 roku życia od 2014 roku mają możliwość skorzystania z nowych instrumentów rynku pracy tj. bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie. Od 1 stycznia 2016 roku pracodawcy chcący zatrudnić osoby młode podejmujące pierwszą pracę mogą otrzymać refundację kosztów składek na ubezpieczenie społeczne.

Opracowanie rozpoczyna informacja dotycząca bezrobocia osób młodych do 25 roku życia w krajach znajdujących się w Unii Europejskiej na podstawie danych Europejskiego Urzędu Statystycznego – Eurostat. Dla zobrazowania sytuacji osób młodych zaprezentowano ponadto wskaźniki z wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Szczecinie. Dalszą część opracowania poświęcono analizie bezrobocia rejestrowanego wśród młodych bezrobotnych na obszarze Pomorza Zachodniego i na poziomie województw. Oprócz podstawowych informacji dotyczących stanu i bilansu, zaprezentowano strukturę młodych bezrobotnych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i kwalifikacji zawodowych. Uzupełnienie analizy stanowią rozdziały poświęcone grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci).

1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej

Dane Europejskiego Urzędu Statystycznego (Eurostat) pokazują, że bezrobocie osób młodych jest w dużym stopniu zróżnicowane terytorialnie. W grudniu 2017 roku stopa bezrobocia w grupie poniżej 25 roku życia wyniosła 17,7% w krajach znajdujących się w strefie euro (EA19) oraz 16,1% w 28 krajach zrzeszonych w Unii Europejskiej (EU28) czyli o odpowiednio 2,4 pkt proc. i 1,7 pkt proc. mniej niż rok wcześniej. Najniższą stopę bezrobocia dla analizowanej grupy spośród krajów należących do Unii zaobserwowano w Czechach (5,6%), z kolei zdecydowanie wyższy poziom bezrobocia wśród młodych notowano w krajach z południa Europy tj. w Grecji (43,6%), w Hiszpanii (36,6%) i we Włoszech (32,7%). Bezrobocie osób młodych według Eurostat w Polsce w grudniu 2017 roku kształtowało się na poziomie 14,4%.

Tabela 1. Średnia miesięczna stopa bezrobocia ogółem oraz w grupie do 25 roku życia według Eurostat w grudniu 2016 i 2017 roku (dostęp dnia 15.05.2018 r.)

Państwo/obszar		Stopa bezrobocia ogółem (%)		Zmiana (w pkt proc.)	Stopa bezrobocia w grupie bezrobotnych do 25 roku życia (%)		Zmiana (w pkt proc.)
		grudzień 2016 r.	grudzień 2017 r.		grudzień 2016 r.	grudzień 2017 r.	
EU 28		8,2	7,3	-0,9	17,8	16,1	-1,7
EA 19		9,6	8,6	-1,0	20,1	17,7	-2,4
EU 28	Belgia	7,3	6,2	-1,1	19,3	16,4	-2,9
	Bulgaria	6,7	5,7	-1,0	14,8	10,8	-4,0
	Czechy	3,5	2,4	-1,1	10,1	5,6	-4,5
	Dania	6,1	5,2	-0,9	12,5	10,0	-2,5
	Niemcy	3,9	3,5	-0,4	6,8	6,3	-0,5
	Estonia	6,3	5,7	-0,6	13,8	6,4	-7,4
	Irlandia	7,4	6,3	-1,1	15,4	12,8	-2,6
	Grecja	23,4	20,8	-2,6	46,3	43,6	-2,7
	Hiszpania	18,5	16,5	-2,0	42,1	36,6	-5,5
	Francja	9,9	9,0	-0,9	23,3	21,5	-1,8
	Chorwacja	12,5	10,0	-2,5	30,5	24,9	-5,6
	Włochy	11,7	11,0	-0,7	37,9	32,7	-5,2
	Cypr	12,9	10,5	-2,4	28,1	22,8	-5,3
	Łotwa	9,4	8,2	-1,2	16,8	17,7	0,9
	Litwa	7,7	6,8	-0,9	15,0	13,4	-1,6
	Luksemburg	6,2	5,4	-0,8	18,4	14,4	-4,0
	Węgry	4,3	3,8	-0,5	11,2	10,7	-0,5
	Malta	4,2	3,8	-0,4	12,0	10,6	-1,4
	Holandia	5,4	4,4	-1,0	10,2	8,0	-2,2
	Austria	5,6	5,4	-0,2	10,5	9,5	-1,0
	Polska	5,4	4,5	-0,9	15,1	14,4	-0,7
	Portugalia	10,1	7,9	-2,2	26,1	22,1	-4,0
	Rumunia	5,4	4,6	-0,8	19,2	19,7	0,5
	Słowenia	8,0	5,6	-2,4	14,3	11,2	-3,1
	Słowacja	8,9	7,6	-1,3	20,0	18,5	-1,5
	Finlandia	8,7	8,4	-0,3	20,3	18,9	-1,4
	Szwecja	6,9	6,5	-0,4	18,9	17,4	-1,5
	Wielka Brytania	4,6	4,2	-0,4	12,1	11,9	-0,2
Islandia		2,8	2,7	-0,1	6,8	6,7	-0,1
Norwegia		4,2	4,0	-0,2	10,6	9,7	-0,9
Turcja		12,0	9,9	-2,1	22,7	18,2	-4,5
USA		4,7	4,1	-0,6	9,8	8,9	-0,9
Japonia		3,1	2,7	-0,4	4,8	4,6	-0,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych Eurostat <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Z porównania danych z końca 2016 i 2017 roku wynika, że w większości krajów Unii Europejskiej w ciągu ostatnich 12 miesięcy notowano spadek bezrobocia wśród osób do 25 roku życia, największy w Estonii, o 7,4 pkt proc. Według Eurostat w Polsce stopa bezrobocia w grupie najmłodszych bezrobotnych była o 0,7 pkt proc. niższa niż w grudniu 2016 roku. Wzrost bezrobocia wśród młodych bezrobotnych w ciągu 2017 roku notowano na Łotwie i w Rumunii.

2. Aktywność ekonomiczna ludności według wyników BAEL GUS

Zgodnie z wynikami reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL GUS), w IV kwartale 2017 roku współczynnik aktywności zawodowej¹ ludności w województwie zachodniopomorskim wyniósł 53,9% wobec 52,8% w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowany wskaźnik różnił się w poszczególnych grupach wiekowych, a dla osób w wieku 15 – 24 lata wyniósł 29,8% tj. jeden pkt proc. więcej niż przed rokiem. Największą aktywność zawodową wykazywały osoby w wieku 35 – 44 lata tj. 84,4%, o 0,2 pkt proc. więcej w skali roku. Największy wzrost aktywności w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. zaobserwowano wśród osób w wieku 55 – 64 lata, o 4,2 pkt proc.

Tabela 2. Współczynnik aktywności zawodowej (%) w grupach wiekowych w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2016 i 2017 roku

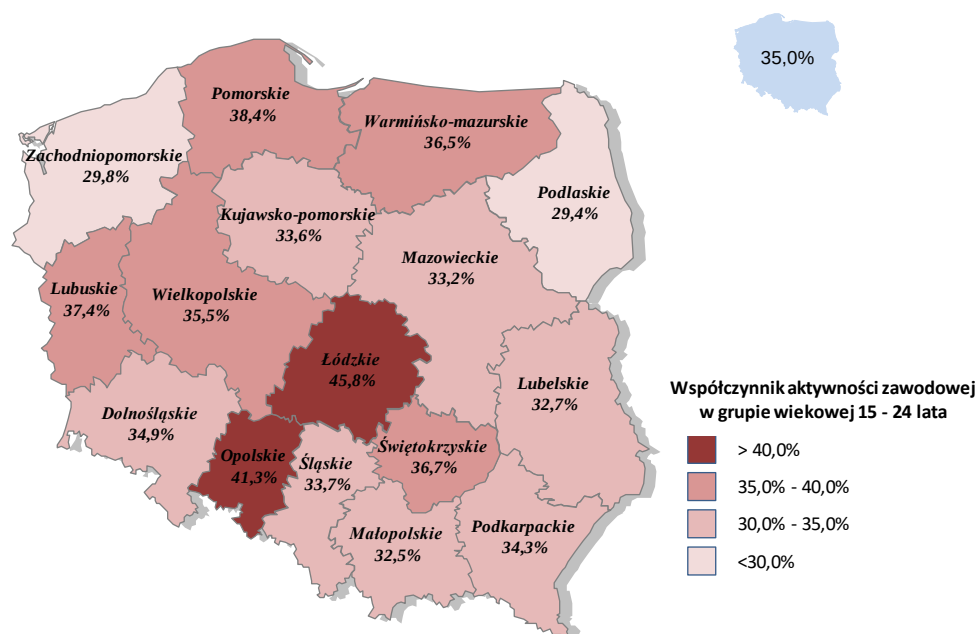
wiek	IV kwartał 2016 r.	IV kwartał 2017 r.	wzrost/spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	28,8	29,8	1,0
25 - 34 lata	82,1	82,4	0,3
35 - 44 lata	84,2	84,4	0,2
45 - 54 lata	77,2	80,2	3,0
55 - 64 lata	44,6	48,8	4,2
65 lat i więcej	4,9	4,9	0,0
ogółem	52,8	53,9	1,1

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Współczynnik aktywności zawodowej dla ogółu ludności w Polsce w IV kwartale 2016 roku kształtował się na poziomie 56,2% (w ubiegłym roku - 56,3%), z kolei w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 35,0% (34,0% przed rokiem). Aktywność zawodowa osób do 25 roku życia jest zróżnicowana terytorialnie, a najwyższą wykazywały osoby zamieszkujące województwo łódzkie – 45,8%, a następnie województwo opolskie – 41,3%. Najmniej aktywne na rynku pracy były osoby młode z województwa podlaskiego i zachodniopomorskiego. W 2017 roku w największym stopniu zmniejszyła się aktywność zawodowa młodych osób w województwie małopolskim, o 2,4 pkt proc.

¹ Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Mapa 1. Współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2017 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło danych: BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Kolejnym miernikiem sytuacji na rynku pracy wykorzystywanym w badaniu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności jest wskaźnik zatrudnienia², który w IV kwartale 2017 roku w województwie zachodniopomorskim wyniósł 52,2% wobec 49,4% przed rokiem. W grupie osób w wieku 15 – 24 lata kształtował się na poziomie 26,1% tj. o 3,2 pkt proc. więcej niż w roku ubiegłym.

Tabela 3. Wskaźnik zatrudnienia (%) w grupach wiekowych w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2016 i 2017 roku

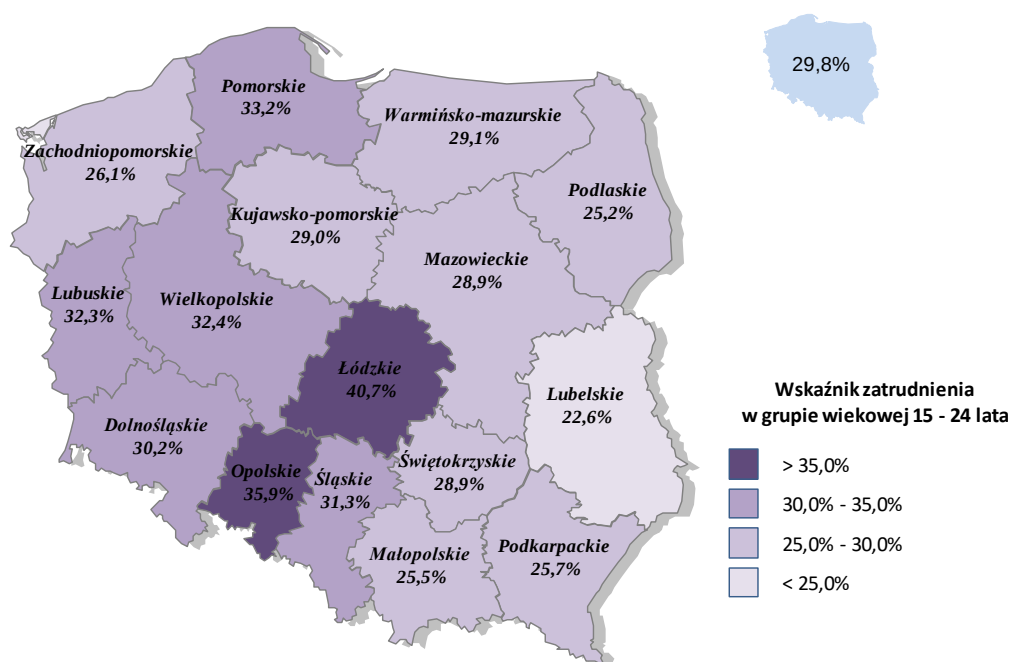
wiek	IV kwartał 2016 r.	IV kwartał 2017 r.	wzrost/spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	22,9	26,1	3,2
25 - 54 lata	77,3	80,8	3,5
55 - 64 lata	41,5	47,6	6,1
20 - 64 lata	64,8	69,2	4,4
ogółem	49,4	52,2	2,8

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców Polski do 25 roku życia w IV kwartale 2017 roku wyniósł 29,8%. Ponad 35 - procentową wartość wskaźnika notowano w województwach łódzkim i opolskim. Wyraźnie niższy udział pracujących w powyższej grupie zaobserwowano w województwie lubelskim – 22,6%.

² Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Mapa 2. Wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2017 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło danych: BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Z wyników BAEL GUS zrealizowanego w IV kwartale 2017 roku, wynika, że w województwie zachodniopomorskim najwyższą stopę bezrobocia³ notowano w grupie osób w wieku 15 – 24 lata tj. 14,0% wobec 20,4% w analogicznym okresie ubiegłego roku. W pozostałych grupach wiekowych stopa bezrobocia wahała się od 2,9% do 5,3%. Spadki bezrobocia notowano w każdej grupie wiekowej, największy wśród osób w wieku 15 – 24 lata, o 6,4 pkt proc.

Tabela 4. Stopa bezrobocia (%) w grupach wiekowych w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2016 i 2017 roku

wiek	IV kwartał 2016 r.	IV kwartał 2017 r.	wzrost/spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	20,4	14,0	-6,4
25 - 34 lata	6,9	4,4	-2,5
35 - 44 lata	4,0	2,9	-1,1
45 - 54 lata	4,0	3,9	-0,1
55 lat i więcej	6,3	5,3	-1,0
ogółem	6,3	4,7	-1,6

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS.

Struktura ludności według statusu na rynku pracy obejmuje osoby pracujące, bezrobotne i bierne zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą grupę osób aktywnych zawodowo. Do biernych zawodowo kwalifikuje się osoby niepracujące i nieposzukujące pracy. Według wyników BAEL w IV kwartale 2017 roku grupa biernych zawodowo w województwie zachodniopomorskim liczyła 628 tys. osób (w tym 266 tys. w wieku produkcyjnym), stanowiąc 46,4% ogółu badanej ludności w wieku 15 lat i więcej. Osoby pracujące stanowiły 51,0% ogółu, a pozostałe 2,5% to grupa osób bezrobotnych. Odmienne prezentowała się struktura statusu na rynku pracy ludności w wieku 15 – 24 lata. W zbiorowości tej pracowało 25,6% osób,

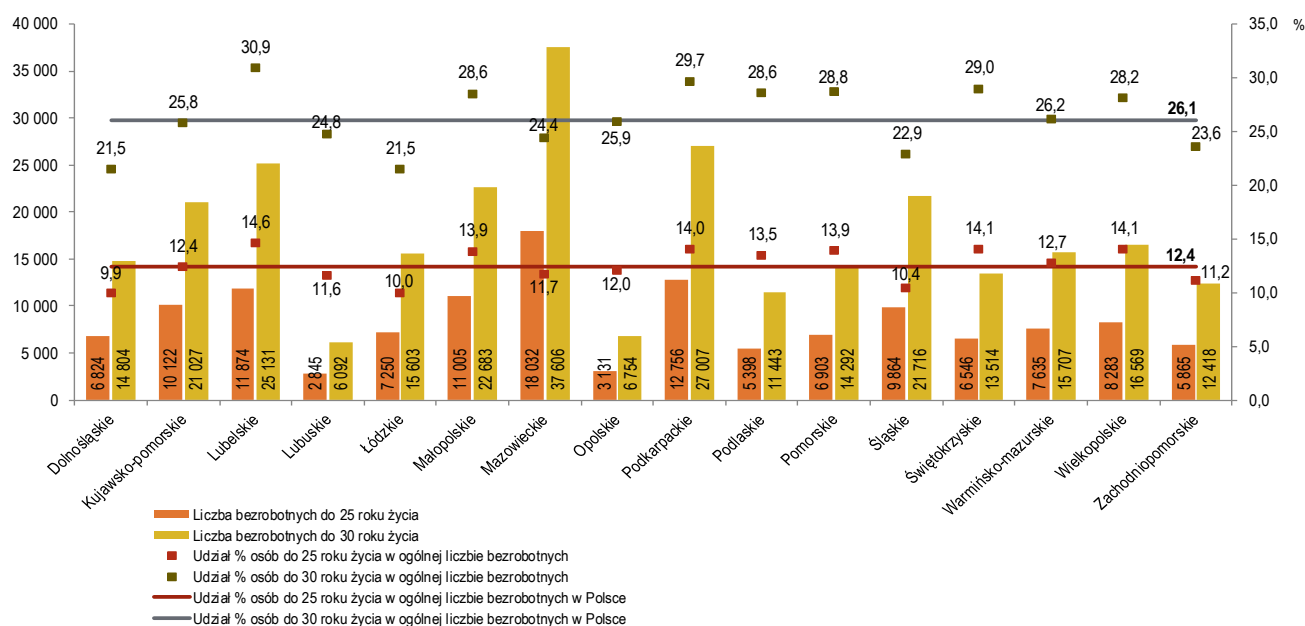
³ Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii. Liczona według metodologii BAEL GUS.

4,3% stanowiły osoby bezrobotne, a bierność zawodowa dotyczyła 69,5% najmłodszych badanych. Największy udział pracujących notowano w grupie wiekowej 35 – 44 lata, tj. 82,2%, a biernych zawodowo było 15,3% osób z tej grupy. W porównaniu z wynikami za IV kwartał 2016 r. odnotowano spadek w liczbie biernych zawodowo wśród osób w wieku 15 – 24, o 7 tys.

3. Bezrobocie rejestrowane osób do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w Polsce

Na koniec grudnia 2017 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w Polsce znajdowało się łącznie 134,3 tys. osób do 25 roku życia wobec 179,2 tys. w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowana grupa stanowiła 12,4% wszystkich bezrobotnych tj. jeden pkt proc. mniej niż przed rokiem. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych było w województwie mazowieckim – 18,0 tys. osób (11,7% bezrobotnych w regionie), a najmniej w województwie lubuskim – 2,8 tys. osób (11,6% bezrobotnych w regionie). Odsetek osób z badanej grupy wśród zarejestrowanych jest zróżnicowany terytorialnie. W siedmiu województwach był on niższy niż w Polsce, także w województwie zachodniopomorskim, gdzie na koniec 2017 roku kształtował się na poziomie 11,2% (11,9% przed rokiem). Udział najmłodszych bezrobotnych wahał się od 9,9% na Dolnym Śląsku do 14,6% w województwie lubelskim. W porównaniu z danymi z końca 2016 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w ciągu 12 miesięcy zmniejszyła się we wszystkich województwach, od 21,6% w województwie podkarpackim do 29,4% w województwie lubuskim.

Wykres 1. Liczba oraz udział procentowy osób bezrobotnych do 30 i do 25 roku życia według województw – stan na koniec grudnia 2017 roku

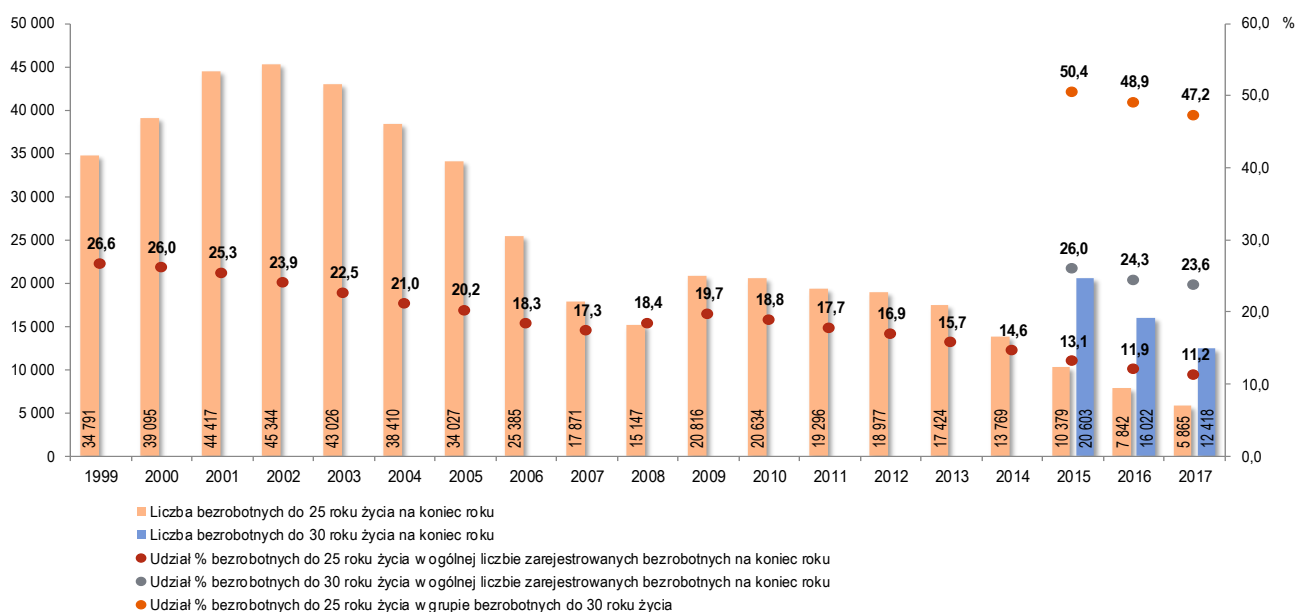
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych MRPIPS.

Grupa bezrobotnych do 30 roku życia na koniec 2017 roku liczyła 282,4 tys. osób, w tym 47,6% stanowiły osoby do 25 roku życia. Udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł 26,1%. Najwięcej bezrobotnych do 30 roku życia pozostawało w rejestrach urzędów pracy w województwie mazowieckim – 37,6 tys. osób (24,4% bezrobotnych w regionie). Zdecydowanie mniej osób z analizowanej grupy notowano w województwie lubuskim – 6,1 tys. osób (24,8% bezrobotnych w regionie). Udział bezrobotnych z grupy do 30 roku życia wśród zarejestrowanych był zróżnicowany na poziomie województw i wynosił od 21,5% w województwach dolnośląskim i łódzkim do 30,9% w województwie lubelskim.

4. Bezrobocie rejestrowane osób do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 1999 roku kategoria osób do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim liczyła blisko 34,8 tys. osób, a jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 26,6%. Na koniec 2017 roku według rejestrów powiatowych urzędów pracy grupa ta liczyła 5,9 tys. osób, najmniej od prowadzenia statystyk bezrobocia rejestrowanego w układzie województw obowiązującym od 1999 roku. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek w grupie najmłodszych bezrobotnych o blisko 2 tys. osób. W dalszym ciągu w porównaniu z latami ubiegłymi zauważalny jest także systematyczny spadek udziału tej grupy bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (z 19,7% na koniec 2009 roku do 11,2% na koniec 2017 roku).

Wykres 2. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia i do 30 roku życia oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 1999 - 2017

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i MRPiPS-01.

W końcu 2017 roku w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowało się łącznie 12,4 tys. osób do 30 roku życia stanowiących ¼ ogółu zarejestrowanych. W stosunku do danych z końca 2016 roku notowano spadek w tej grupie bezrobotnych o 3,6 tys. osób. Blisko połowę grupy stanowiły osoby do 25 roku życia.

Udział osób bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2017 roku wyniósł 11,2% tj. 0,7 pkt proc. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najwięcej młodych bezrobotnych zarejestrowanych było w powiecie szczecińskim – 519 osób wobec 733 przed rokiem. W Szczecinie w rejestrach pozostawały 304 osoby do 25 roku życia wobec 497 rok wcześniej. Najmniej bezrobotnych z analizowanej grupy notowano w Świnoujściu tj. 52 osoby. W porównaniu z końcem 2016 roku spadek liczby najmłodszych bezrobotnych notowano w 20 powiatach, największy w powiecie szczecińskim, o 214 osób. Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych w powiatach na koniec 2017 roku wahał się od 5,5% w Koszalinie i w Szczecinie do 14,1% w powiatach choszczeńskim i łobeskim.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia i 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec roku

Powiat	Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
	2016		2017		2016		2017	
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych
Białogardzki	902	25,9	731	25,3	452	13,0	372	12,9
Choszczeński	846	28,9	676	27,5	433	14,8	345	14,1
Drawski	932	26,6	861	25,9	478	13,7	405	12,2
Goleniowski	671	26,5	529	27,1	341	13,5	244	12,5
Gryficki	844	27,6	554	25,9	439	14,4	259	12,1
Gryfiński	887	25,8	689	25,3	458	13,3	329	12,1
Kamieński	785	26,1	614	23,9	358	11,9	266	10,3
Kołobrzeski	548	24,8	327	24,4	258	11,7	151	11,3
Miasto Koszalin	588	17,3	428	16,0	226	6,7	147	5,5
Koszaliński	809	24,4	590	21,8	400	12,0	294	10,9
Łobeski	737	28,6	626	27,3	374	14,5	323	14,1
Myśliborski	584	25,7	459	24,3	291	12,8	220	11,6
Policki	529	25,0	389	24,0	237	11,2	177	10,9
Pyrzycki	506	25,2	360	23,3	264	13,1	158	10,2
Ślawieński	819	25,0	711	25,2	417	12,7	370	13,1
Stargardzki	1 072	26,5	882	27,0	525	13,0	437	13,4
Szczecinecki	1 409	27,2	1 049	25,0	733	14,1	519	12,4
Świdwiński	760	29,4	635	27,1	382	14,8	299	12,7
Miasto Świnoujście	111	14,2	115	16,1	43	5,5	52	7,3
Walecki	474	23,2	364	23,0	236	11,6	194	12,3
Miasto Szczecin	1 209	14,9	829	15,0	497	6,1	304	5,5
Zachodniopomorskie	16 022	24,3	12 418	23,6	7 842	11,9	5 865	11,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Liczba bezrobotnych do 30 roku życia w powiatowych urzędach pracy wynosiła od 115 osób w Świnoujściu do 1 049 osób w powiecie szczecineckim. Odsetek bezrobotnych do 30 roku życia wahał się od 15,0% w Szczecinie do 27,5% w powiecie choszczeńskim. Najniższym udziałem osób młodych w rejestrach charakteryzowały się miasta na prawach powiatu tj. Świnoujście, Szczecin i Koszalin (mniej niż 20,0%).

5. Bilans osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

W ciągu 2017 roku do rejestrów powiatowych urzędów pracy włączono 21,8 tys. osób do 25 roku życia, a wyłączono z ewidencji 22,5 tys. Wyraźną przewagę rejestracji nad wyłączeniami z ewidencji notowano w miesiącach jesienno – zimowych, w szczególności w styczniu i we wrześniu. Większa liczba rejestracji wynika z sezonowości na rynku pracy, a w przypadku zauważalnego napływu do bezrobocia osób młodych we wrześniu zaryzykować można stwierdzenie, iż są to absolwenci szkół, którzy po okresie wakacyjnym i pracach sezonowych zarejestrowali się w urzędach pracy. Analogiczna sytuacja zauważalna jest w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia.

Główną przyczyną wyłączeń z ewidencji młodych bezrobotnych w 2017 roku było podjęcie pracy. Z tego powodu wyrejestrowano 20,2 tys. osób do 30 roku życia, w tym 10,5 tys. osób do 25 roku życia. Podjęcia pracy w tych grupach stanowiły odpowiednio 49,4% i 46,8% wszystkich wyłączeń z ewidencji. Zdecydowana większość bezrobotnych podjęła

pracę niesubsydiowaną – ponad 70%, w tym co dziesiąty sezonową. Z subsydiowanych form zatrudnienia skorzystało 5 586 osób do 30 roku życia i 2 876 osób do 25 roku życia. Z zaangażowanych środków finansowych najwięcej młodych bezrobotnych zdecydowało się na podjęcie działalności gospodarczej, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, prace interwencyjne. W porównaniu z 2016 rokiem odnotowano mniejszą liczbę wyłączeń z ewidencji młodych bezrobotnych z powodu podjęcia pracy. Kolejnym znaczącym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy tj. 9,5 tys. osób do 30 roku życia (23,3% wyrejestrowań) i 5,6 tys. osób do 25 roku życia (24,8% wyrejestrowań).

W 2017 roku program stażu rozpoczęło 3,7 tys. osób do 30 roku życia (9,0% wyłączeń), w tym 2,3 tys. do 25 roku życia (10,1% wyłączeń). Popularną formę aktywizacji stanowią także szkolenia, na które w 2017 roku skierowano 984 osoby, z czego 479 osób do 25 roku życia. Zarówno w przypadku staży, jak i szkoleń notowano spadek liczby osób aktywizowanych w ramach tych form w porównaniu z 2016 rokiem.

Tabela 6. Bilans bezrobotnych do 30 roku życia oraz do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim w ciągu roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
		2016		2017		2016		2017	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Osoby zarejestrowane		47 590	23 896	38 665	19 777	27 190	13 166	21 815	10 834
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		50 413	24 954	40 904	20 502	28 002	13 241	22 505	10 905
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	24 275	12 409	20 190	10 277	12 684	6 088	10 535	5 109
	niesubsydiowanej	18 701	9 747	14 604	7 564	9 879	4 874	7 659	3 819
	w tym								
	podjęcie działalności gospodarczej	415	159	377	140	147	56	146	49
	pracy sezonowej	1 656	882	1 379	698	894	463	772	397
	subsydiowanej	5 574	2 662	5 586	2 713	2 805	1 214	2 876	1 290
	z tego								
	prac interwencyjnych	451	230	478	266	259	122	257	129
	robót publicznych	590	377	478	297	241	134	197	123
	podjęcia działalności gospodarczej	830	343	868	389	293	115	302	121
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	5	2	24	11	0	0	7	2
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	531	185	534	155	316	98	282	76
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	416	192	547	273	182	87	275	134
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	23	10	25	12	11	3	11	2
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	16	9	4	4	7	2	1	1
	inne	2 717	1 316	2 652	1 317	1 496	653	1 551	704
	rozpoczęcia szkolenia	1 270	275	984	273	711	129	479	107
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	251	41	171	29	147	18	84	16
	rozpoczęcia stażu	4 249	2 987	3 672	2 640	2 622	1 784	2 269	1 577
	w tym w ramach bonu stażowego	108	71	10	8	62	38	5	5
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	16	6	14	5	10	2	10	4
	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	345	270	237	190	109	82	82	60
	w tym w ramach PAI	17	12	12	6	7	4	6	1

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
	2016		2017		2016		2017	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	238	181	14	11	95	69	5	4
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy	2 017	923	1 631	635	1 199	521	922	346
odmowy ustalenia profilu pomocy	0	0	0	0	0	0	0	0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	11 774	4 482	9 538	3 803	6 964	2 641	5 590	2 193
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 487	2 036	2 786	1 657	2 016	1 145	1 574	960
podjęcia nauki	178	99	132	74	143	79	113	66
nabycia praw rentowych	154	94	91	47	95	55	62	31
innych	2 410	1 192	1 615	890	1 354	646	864	448

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim

Sprawozdawczość statystyczna bezrobocia rejestrowanego wyróżnia osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki⁴ czyli absolwentów. Na koniec 2017 w rejestrach urzędów pracy w regionie znajdowało się łącznie 1,3 tys. bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wobec 1,8 tys. osób w analogicznym okresie roku ubiegłego tj. 29,7% mniej. Osoby te stanowiły 2,5% wszystkich bezrobotnych w regionie, o 0,3 pkt proc. mniej niż przed rokiem.

W 2017 roku włączono do ewidencji powiatowych urzędów pracy 6,9 tys. osób z analizowanej grupy w stosunku do 8,5 tys. w 2016 roku. Pracę w tym czasie podjęło 3,3 tys. osób, które zakończyły naukę w ostatnich 12 miesiącach wobec 3,9 tys. w 2016 roku.

Na koniec 2017 roku największym udziałem badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych cechowały się powiaty: walecki, sławieński, świdwiński, choszczeński, stargardzki (3,1% – 3,4%), z kolei najmniejszy odsetek zaobserwowano w Szczecinie i w Świnoujściu – po 1,5%. We wszystkich powiatach liczba bezrobotnych z analizowanej grupy zmniejszyła się w skali roku, a największy spadek notowano w powiecie stargardzkim, o 60 osób.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec roku

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki					
	2016		2017		Zmiana (w liczbie bezrobotnych)	Zmiana (w pkt proc.)
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych		
Białogardzki	97	2,8	85	2,9	-12	0,2
Choszczeński	96	3,3	78	3,2	-18	-0,1
Drawski	97	2,8	82	2,5	-15	-0,3
Goleniowski	65	2,6	50	2,6	-15	0,0
Gryficki	106	3,5	56	2,6	-50	-0,9
Gryfiński	97	2,8	65	2,4	-32	-0,4

⁴ Osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki					
	2016		2017		Zmiana (w liczbie bezrobotnych)	Zmiana (w pkt proc.)
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych		
Kamieński	78	2,6	51	2,0	-27	-0,6
Kołobrzeski	69	3,1	28	2,1	-41	-1,0
Miasto Koszalin	76	2,2	49	1,8	-27	-0,4
Koszaliński	91	2,7	56	2,1	-35	-0,7
Łobeski	69	2,7	60	2,6	-9	-0,1
Myśliborski	64	2,8	35	1,9	-29	-1,0
Policki	57	2,7	44	2,7	-13	0,0
Pyrzycki	55	2,7	38	2,5	-17	-0,3
Sławieński	104	3,2	92	3,3	-12	0,1
Stargardzki	161	4,0	101	3,1	-60	-0,9
Szczecinecki	147	2,8	101	2,4	-46	-0,4
Świdwiński	112	4,3	77	3,3	-35	-1,1
Miasto Świnoujście	13	1,7	11	1,5	-2	-0,1
Wałecki	60	2,9	54	3,4	-6	0,5
Miasto Szczecin	131	1,6	84	1,5	-47	-0,1
Zachodniopomorskie	1 845	2,8	1 297	2,5	-548	-0,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Z danych z końca 2017 roku wynika, że w grupie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 80,1% stanowiły osoby w wieku 18 – 24 lata, a 16,0% osoby od 25 do 34 lat. Najliczniejszą grupę reprezentowały osoby, które zakończyły edukację w szkołach policealnych i średnich zawodowych – 30,1%, a następnie osoby z wykształceniem wyższym – 27,8% i średnim ogólnokształcącym – 21,8%. Większość osób z badanej kategorii nie posiadała jakiegokolwiek stażu pracy – 52,0% (54,3% rok wcześniej). Co czwarty zarejestrowany dokumentował maksymalnie roczne doświadczenie zawodowe, a 17,4% pracowało od roku do 5 lat. Najwięcej bezrobotnych z analizowanej grupy pozostawało w rejestrach urzędów pracy na koniec 2017 roku od jednego do 3 miesięcy – 42,7%, a co czwarty zarejestrowany od 3 do 6 miesięcy. Od ponad 6 miesięcy w ewidencji pozostawał co dziesiąty absolwent.

W 2017 roku dla osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki zarejestrowano łącznie 216 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 45 więcej niż w 2016 roku. Oferty subsydiowane środkami Funduszu Pracy lub EFS stanowiły 45,4% (98) wobec 35,1% (60) w 2016 roku. 13,9% ofert pochodziło z sektora publicznego. Oferty sezonowe stanowiły 48,1% (104) wobec 62,6% (107) w 2016 roku. Do końca 2017 roku wykorzystano wszystkie zgłoszone oferty kierowane do absolwentów.

7. Struktura osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim

W strukturze młodych bezrobotnych według płci na koniec 2017 roku większość stanowiły kobiety tj. 67,7% w grupie bezrobotnych do 25 roku życia i 70,9% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. W porównaniu z mężczyznami zdecydowanie częściej klasyfikowane były one jako osoby długotrwale bezrobotne – 86,9% wśród długotrwale bezrobotnych do 30 roku życia i 86,1% w grupie długotrwale bezrobotnych do 25 roku życia.

Bezrobocie osób młodych jest zróżnicowane terytorialnie na poziomie województw i powiatów o czym wspomniano w rozdziałach 3 i 4. Ze struktury młodych bezrobotnych według miejsca zamieszkania wynika, że w grupie bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2017 roku większość zamieszkiwała tereny wiejskie województwa zachodniopomorskiego – 55,1%. W przypadku bezrobotnych do 30 roku życia także nieznacznie większość stanowiły osoby zamieszkujące wieś – 52,0%. Odmienne jest w przypadku dodatkowo wyodrębnionej grupy bezrobotnych w wieku 25 – 30 lat, w której to bezrobotni z miast stanowili większość tj. 50,7%.

Tabela 8. Bezrobotni w wybranych przedziałach wiekowych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2017 roku

Wyszczególnienie		2017		
		18 - 24 lata	25 - 30 lat	do 30 roku życia
płeć	kobieta	3 972	4 827	8 799
	mężczyzna	1 893	1 726	3 619
miejsce zamieszkania	wieś	3 233	3 230	6 463
	miasto	2 632	3 323	5 955
wykształcenie	wyższe	282	1 349	1 631
	policealne i średnie zawodowe	1 296	1 280	2 576
	średnie ogólnokształcące	1 219	1 277	2 496
	zasadnicze zawodowe	1 097	917	2 014
	gimnazjalne i poniżej	1 971	1 730	3 701
staż pracy ogółem	do 1 roku	2 033	2 165	4 198
	1 - 5 lat	1 465	2 583	4 048
	5 - 10 lat	35	409	444
	10 - 20 lat	x	11	11
	bez stażu	2 332	1 385	3 717
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1 miesiąca	966	877	1 843
	1 - 3 miesiące	1 644	1 440	3 084
	3 - 6 miesięcy	985	995	1 980
	6 - 12 miesięcy	796	1 008	1 804
	12 - 24 miesiące	866	1 090	1 956
	pow. 24 miesięcy	608	1 143	1 751
Ogółem		5 865	6 553	12 418

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 1 i załącznika 5 do sprawozdania MPiPS-01.

Z danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych do 25 roku życia wynika, że na koniec 2017 roku największa liczba osób dokumentowała wykształcenie gimnazjalne, bądź niższe tj. 33,6% analizowanej grupy. Dalej plasowały się osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe oraz średnie ogólnokształcące. Najmniejszą grupę wśród bezrobotnych do 25 roku życia stanowiły osoby z wykształceniem wyższym tj. 4,8%. W porównaniu z końcem 2016 roku zaobserwowano niewielkie zmiany w strukturze analizowanej grupy bezrobotnych według wykształcenia. W dalszym ciągu ponad połowa z nich posiada łącznie wykształcenie gimnazjalne lub niższe i zasadnicze zawodowe. Udział osób z wyższym wykształceniem pozostał na zbliżonym poziomie.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 1 i załącznika 5 do sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni do 25 roku życia z racji wieku, edukacji czy bierności zawodowej nie posiadają znaczącego doświadczenia i potwierdzają to statystyki bezrobocia rejestrowanego. Na koniec 2017 roku 39,8% z nich nie posiadało jakiegokolwiek stażu pracy wobec 41,8% w końcu 2016 roku. Co trzecia osoba dokumentowała staż do jednego roku, a doświadczenie zawodowe 1/4 osób wynosiło od roku do 5 lat. W stosunku do danych z końca 2016 roku notowano w strukturze grupy do 25 roku życia spadek udziału osób bez stażu pracy – o 2,1 pkt proc.

Z analizy danych dotyczących czasu pozostawania bez pracy badanych grup bezrobotnych wynika, że na koniec 2017 roku najwięcej z nich pozostawało w ewidencji urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy tj. 28,0%. Z pomocy urzędów pracy w regionie od ponad dwóch lat korzystał co dziesiąty bezrobotny do 25 roku życia i 14,1% bezrobotnych do 30 roku życia. W porównaniu z 2016 rokiem notowano zwiększenie udziału osób pozostających bez pracy od ponad 24 miesięcy, o 2,2 pkt proc. wśród bezrobotnych do 25 roku życia i 2,3 pkt proc. w grupie do 30 roku życia.

W grupie bezrobotnych z przedziału wiekowego 25 – 30 lat zauważalny jest wyraźny udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym – 20,6%, zaraz po udziale osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 26,4%. Dane dotyczące stażu pracy tej grupy bezrobotnych pokazują, że w przeciwieństwie do najmłodszych bezrobotnych posiadają oni doświadczenie na rynku pracy. Prawie 40% zarejestrowanych dokumentowało staż pracy od roku do 5 lat, a 6,2% od 5 do 10 lat. Stażu pracy nie posiadało 21,1% zarejestrowanych wobec 39,8% w grupie 18 – 24 lata. Blisko co piąty bezrobotny w wieku 25 – 30 lat pozostawał w rejestrach urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy. W porównaniu z bezrobotnymi do 25 roku życia w grupie tej odsetek osób będących w ewidencji od ponad dwóch lat był na koniec 2017 roku wyraźnie wyższy i wyniósł 17,4%.

8. Struktura zawodowa bezrobotnych do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 2017 roku zawodu nie posiadał co trzeci bezrobotny do 30 roku życia. Struktura zawodowa osób z tej grupy informuje, że najwięcej posiadało zawód mieszczący się w grupie wielkiej zawodów *pracownicy usług i sprzedawcy* – 3 167 osób (25,5% bezrobotnych w grupie). Co dziesiąty zarejestrowany posiadał zawód zawierający się w następujących grupach wielkich: *technicy i inny średni personel* – 1 150 osób, *specjaliści* – 1 118 osób. Osoby bez zawodu z analizowanej grupy stanowiły 56,8% wszystkich bezrobotnych bez zawodu w regionie. Analiza bezrobocia w ramach poszczególnych grup wielkich zawodów wskazuje, że najwyższy udział osób do 30 roku życia notowano w grupie wielkiej zawodów *pracownicy biurowi* – 28,9%, a następnie w grupie *pracownicy usług i sprzedawcy* – 26,8% i *specjaliści* – 25,8% bezrobotnych w regionie.

W przypadku bezrobotnych do 25 roku życia zawodu nie posiadało 2 700 osób tj. 46,0% najmłodszych bezrobotnych (36,6% wszystkich bezrobotnych bez zawodu w regionie). Spośród dokumentujących zawód najwięcej osób zawierało się w grupie wielkiej *pracownicy usług i sprzedawcy* – 1 301 osób (22,2% analizowanej grupy), a następnie w grupie *technicy i inny średni personel* – 8,8% oraz w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 8,2%. Największy udział bezrobotnych do 25 roku życia notowano w grupie zawodów *pracownicy biurowi* – 11,9% oraz *pracownicy usług i sprzedawcy* – 11,0%.

Tabela 9. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2017 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			w tym do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej
0	SIŁY ZBROJNE	111	0,2	16	0,1	14,4	3	0,1	2,7
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	365	0,7	39	0,3	10,7	9	0,2	2,5
2	SPECJALIŚCI	4 328	8,2	1 118	9,0	25,8	186	3,2	4,3
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5 806	11,0	1 150	9,3	19,8	516	8,8	8,9
4	PRACOWNICY BIUROWI	2 005	3,8	580	4,7	28,9	238	4,1	11,9
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	11 812	22,5	3 167	25,5	26,8	1 301	22,2	11,0
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 655	3,1	123	1,0	7,4	53	0,9	3,2
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	10 495	20,0	961	7,7	9,2	480	8,2	4,6
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 880	5,5	311	2,5	10,8	121	2,1	4,2
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	5 767	11,0	765	6,2	13,3	258	4,4	4,5
000000	Bez zawodu	7 375	14,0	4 188	33,7	56,8	2 700	46,0	36,6
Ogółem		52 599	100,0	12 418	100,0	23,6	5 865	100,0	11,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Szczegółowa analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych według zawodów i specjalności pokazuje, że na koniec 2017 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy* – 1 397 osób (11,2%), w tym 538 osób do 25 roku życia. Zauważalna jest wyraźna różnica w liczbie bezrobotnych w tym i w kolejnych zawodach z dużą liczbą zarejestrowanych. Na kolejnych miejscach plasowały się osoby w zawodach: *kucharz* – 626 osób, *fryzjer* – 322 osoby, *technik żywienia i gospodarstwa domowego* – 169 osób, *pozostali pracownicy obsługi biurowej* – 151 osób. Najliczniejszą grupę specjalistów reprezentowały osoby w zawodzie *pedagoga* – 81 osób. Bezrobotni do 30 roku życia z zestawienia w tabeli nr 10 stanowili ponad połowę wszystkich bezrobotnych w następujących zawodach: *technik hotelarstwa*, *fryzjer*.

Tabela 10. Struktura zawodowa bezrobotnych według zawodów i specjalności (powyżej 100 osób w grupie wiekowej do 30 roku życia) w województwie zachodniopomorskim na koniec 2017 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	5 393	10,3	1 397	11,2	25,9	538	9,2	10,0
512001	Kucharz S	1 691	3,2	626	5,0	37,0	287	4,9	17,0
514101	Fryzjer S	636	1,2	322	2,6	50,6	187	3,2	29,4
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	418	0,8	169	1,4	40,4	50	0,9	12,0
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	327	0,6	151	1,2	46,2	50	0,9	15,3
515303	Robotnik gospodarczy	1 761	3,3	147	1,2	8,3	34	0,6	1,9

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
422402	Technik hotelarstwa S	208	0,4	144	1,2	69,2	85	1,4	40,9
513101	Kelner S	520	1,0	143	1,2	27,5	55	0,9	10,6
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	366	0,7	141	1,1	38,5	105	1,8	28,7
331403	Technik ekonomista S	925	1,8	120	1,0	13,0	41	0,7	4,4
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste	353	0,7	103	0,8	29,2	43	0,7	12,2
000000	Bez zawodu	7 375	14,0	4 188	33,7	56,8	2 700	46,0	36,6
Pozostałe zawody		32 626	62,0	4 767	38,4	14,6	1 690	28,8	5,2
Ogółem		52 599	100,0	12 418	100,0	23,6	5 865	100,0	11,2
S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.									

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01.

9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki w województwie zachodniopomorskim

W 2017 roku zarejestrowano blisko 6,9 tys. osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 6,5% z ogółu rejestracji w województwie zachodniopomorskim. Największy napływ do bezrobocia w analizowanej grupie notowano w przypadku osób *bez zawodu* – 2,3 tys. osób tj. 33,8% zarejestrowanych. Kolejne liczne grupy rejestrujących się stanowiły osoby, które w ostatnich 12 miesiącach uzyskały zawody znajdujące się w następujących wielkich grupach zawodów: *specjaliści* – 1,6 tys. zarejestrowanych (23,6%), *technicy i inny średni personel* – ponad tysiąc osób (15,1%), *pracownicy usług i sprzedawcy* – 880 osób (12,8%). Największy udział napływu bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w ogóle napływu w danej grupie wielkiej zawodów notowano w grupie *specjaliści* tj. 14,3%, a w grupie *bez zawodu* udział ten wyniósł 14,1%.

Tabela 11. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim w 2017 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Rejestracje				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SILY ZBROJNE	381	0,4	3	0,0	0,8
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	692	0,7	9	0,1	1,3
2	SPECJALIŚCI	11 327	10,7	1 621	23,6	14,3
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	12 192	11,5	1 039	15,1	8,5
4	PRACOWNICY BIUROWI	4 379	4,1	291	4,2	6,6
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	20 643	19,5	880	12,8	4,3
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2 526	2,4	13	0,2	0,5
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	21 275	20,1	549	8,0	2,6
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	5 501	5,2	63	0,9	1,1
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	10 278	9,7	89	1,3	0,9

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Rejestracje				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
000000	Bez zawodu	16 457	15,6	2 326	33,8	14,1
	Ogółem	105 651	100,0	6 883	100,0	6,5

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Na koniec 2017 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało 1,3 tys. osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 2,5% wszystkich bezrobotnych. Podobnie jak w przypadku wyżej opisanego napływu osób z analizowanej grupy, także w strukturze zarejestrowanych największy udział miały osoby *bez zawodu* – 467 osób tj. 36,0% będących w ewidencji na koniec 2017 roku. Wśród pozostałych 64% największe grupy tworzyły osoby w zawodach z grupy wielkiej *specjaliści* – 227 osób (17,5%), *technicy i inny średni personel* – 211 osób (16,3%), *pracownicy usług i sprzedawcy* – 199 osób (15,3%).

Tabela 12. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2017 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SIŁY ZBROJNE	111	0,2	1	0,1	0,9
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	365	0,7	1	0,1	0,3
2	SPECJALIŚCI	4 328	8,2	227	17,5	5,2
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5 806	11,0	211	16,3	3,6
4	PRACOWNICY BIUROWI	2 005	3,8	60	4,6	3,0
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	11 812	22,5	199	15,3	1,7
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 655	3,1	4	0,3	0,2
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	10 495	20,0	98	7,6	0,9
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 880	5,5	9	0,7	0,3
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	5 767	11,0	20	1,5	0,3
000000	Bez zawodu	7 375	14,0	467	36,0	6,3
	Ogółem	52 599	100,0	1 297	100,0	2,5

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01.

W zbiorowości bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec 2017 roku najwięcej osób dokumentowało zawód *sprzedawcy* – 71 osób tj. 5,5% badanej grupy. Ponad 30 osób uzyskało następujące zawody: *kucharz, technik żywienia i usług gastronomicznych, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer*. W niektórych z wybranych zawodów udział osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki w ogólnej liczbie bezrobotnych w zawodzie był znaczny tj. *technik pojazdów samochodowych* – 40,6%, *technik żywienia i usług gastronomicznych* – 26,6%.

Tabela 13. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów i specjalności (powyżej 10 osób) zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2017 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	5 393	8,2	71	5,5	1,3
512001	Kucharz S	1 691	2,6	45	3,5	2,7
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	128	0,2	34	2,6	26,6
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	366	0,6	32	2,5	8,7
514101	Fryzjer S	636	1,0	31	2,4	4,9
422402	Technik hotelarstwa S	208	0,3	25	1,9	12,0
351203	Technik informatyk S	181	0,3	25	1,9	13,8
331403	Technik ekonomista S	925	1,4	22	1,7	2,4
311513	Technik pojazdów samochodowych S	32	0,0	13	1,0	40,6
311204	Technik budownictwa S	239	0,4	12	0,9	5,0
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	327	0,5	10	0,8	3,1
000000	Bez zawodu	7 375	11,2	467	36,0	6,3
Pozostałe zawody		48 341	73,4	510	39,3	1,1
Ogółem		65 842	100,0	1 297	100,0	2,0
S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.						

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza sytuacji młodych bezrobotnych na rynku pracy pokazuje, że w porównaniu z latami wcześniejszymi zaszły pozytywne zmiany, zarówno w Europie, jak i w Polsce. Według Eurostat notowano spadek bezrobocia wśród osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej i w większości krajów w niej zrzeszonych. Zgodnie z danymi z bezrobocia rejestrowanego w Polsce liczba bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się w stosunku do końca 2016 roku o blisko 44,9 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał z 13,4% na 12,4%. Poprawę sytuacji w grupie najmłodszych bezrobotnych notowano we wszystkich województwach.

W województwie zachodniopomorskim na koniec 2017 roku grupa bezrobotnych do 25 roku życia liczyła 5 865 osób i była najmniej liczna od momentu powstania województwa zachodniopomorskiego. W porównaniu z latami ubiegłymi zauważalny jest także stały spadek udziału analizowanej grupy bezrobotnych w zbiorowości bezrobotnych w regionie. Dodatkowych informacji o sytuacji osób do 25 roku życia na rynku pracy dostarczają wyniki z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności GUS. Wynika z nich, że w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2017 roku współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 29,8% i zwiększył się o jeden pkt proc. w stosunku do wyników za IV kwartał 2016 r. W skali roku notowano wzrost wskaźnika zatrudnienia z 22,9% na 26,1%, a tym korzystnym zmianom towarzyszył spadek stopy bezrobocia z 20,4% na 14,0%. Pozytywną informacją płynącą z badania GUS jest ponadto spadek bierności zawodowej w najmłodszej grupie wiekowej.

Z bilansu badanej grupy bezrobotnych wynika, że w dalszym ciągu główny powód wyłączeń z ewidencji stanowiło podjęcie pracy, a kolejny niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. Przyczyna podjęcia pracy dotyczyła 49,4% bezrobotnych do 30 roku życia i 46,8% do 25 roku życia. Odsetek niepotwierdzających gotowości do podjęcia pracy był wyższy w grupie do 25 roku życia – 24,8% wobec 23,3% wśród wyrejestrowanych do 30 roku życia. Więcej osób niż rok wcześniej skorzystało z zatrudnienia subsydiowanego, natomiast odnotowano spadek w liczbie osób skierowanych na staż, szkolenie czy do prac społecznie użytecznych.

Z danych dotyczących struktury młodych bezrobotnych według płci wynika, że większość z nich stanowiły kobiety – ponad 60%. W przypadku miejsca zamieszkania przeważali mieszkańcy wsi – 55,1% wśród bezrobotnych do 25 roku życia i 52,0% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. Statystyki dotyczące wykształcenia badanej grupy informują, że najwięcej z nich posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe – 33,6% w grupie do 25 roku życia i 29,8% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. Wyrażna różnica widoczna jest w przypadku wykształcenia wyższego. Dyplom uczelni posiadało 4,8% bezrobotnych do 25 roku życia i 13,1% do 30 roku życia. Analizowane dane potwierdziły brak doświadczenia zawodowego nierzadko oczekiwanego przez pracodawców. Stażu pracy nie posiadało 39,8% bezrobotnych do 25 roku życia i 29,9% do 30 roku życia. Według danych z końca 2017 roku największa grupa młodych bezrobotnych pozostawała w ewidencji urzędów pracy w ujęciu wojewódzkim od jednego do 3 miesięcy. Analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych według zawodów i specjalności pokazała, że na koniec 2017 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy*, a kolejne pozycje zajmowały osoby w zawodach: *kucharz, fryzjer, technik żywienia i gospodarstwa domowego, pozostali pracownicy obsługi biurowej*.

Mniejszą liczbę zarejestrowanych niż na koniec 2016 roku notowano także w grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Struktura zawodowa absolwentów informuje, że znaczna część z nich nie uzyskała zawodu (absolwenci liceów, szkół gimnazjalnych i podstawowych oraz osoby które nie uzyskały dokumentu potwierdzającego zdany egzamin zawodowy). W ogólnej liczbie „napływu” absolwentów w 2017 roku osoby bez zawodu stanowiły 33,8%. Zarówno w przypadku rejestracji, jak i stanu na koniec 2017 roku największe grupy zawodowe tworzyli absolwenci z grupy wielkiej zawodów *specjaliści*, a następnie *technicy i inny średni personel* oraz *pracownicy usług i sprzedawcy*. Bardziej szczegółowa

analiza zawodowa bezrobotnych absolwentów informuje, że są to głównie osoby w zawodach: *sprzedawca, kucharz, technik żywienia i usług gastronomicznych, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer*.

Młodym osobom trudniej zaistnieć na rynku pracy i ma na to wpływ między innymi brak doświadczenia oraz kwalifikacji. Brak pierwszego wynika z młodego wieku bezrobotnego ale także z braku jakiejkolwiek aktywności zawodowej chociażby w czasie studiów. Należy jednakże podkreślić, że największą grupę wśród młodych bezrobotnych stanowią osoby ze stosunkowo niskim wykształceniem. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2017 roku pokazują, że w grupie badanych w wieku 15 – 24 lata, odsetek biernych zawodowo wynosił 69,5%, a pracowała co czwarta osoba.

Kwalifikacji nie posiadają osoby, które zakończyły edukację na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum, liceum oraz te które nie zdały egzaminu zawodowego. W zdobyciu kwalifikacji i umiejętności poszukiwania pracy pomagają usługi i instrumenty rynku pracy, stanowiące katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej. Są to między innymi programy staży, szkoleń, subsydiowane formy zatrudnienia, a także usługi w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Według znowelizowanej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowe urzędy pracy po rejestracji bezrobotnego mają obowiązek ustalić mu profil pomocy. Zakres wsparcia zależny będzie od tego do którego z trzech profili zostanie on zakwalifikowany. Ustawa informuje ponadto o dodatkowych instrumentach skierowanych do bezrobotnych do 30 roku życia znajdujących się w kategorii osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy. Osoby te mają możliwość uzyskania bonów szkoleniowych, bonów stażowych, bonów zatrudnieniowych lub bonów na zasiedlenie. Wzrasta również zainteresowanie pracodawców możliwością refundacji składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku zatrudnienia osoby bezrobotnej do 30 roku życia. Powyższe zmiany dają dodatkowe możliwości sprzyjające aktywizacji zawodowej i zwiększają szanse na zatrudnienie większej grupy młodych bezrobotnych.